

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства
та природокористування
Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту
Кафедра обліку і аудиту

06-02-340М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до практичних занять та самостійної роботи
з навчальної дисципліни «Звітність підприємств»
для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
за освітньо-професійною програмою «Облік і оподаткування»
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
денної та заочної форм навчання

Рекомендовано науково-
методичною радою з якості
ННІЕМ
Протокол № 5 від 14.11.2023 р.

Рівне – 2023

Методичні вказівки до виконання практичних занять та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Звітність підприємств» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Облік і оподаткування» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» денної та заочної форм навчання. [Електронне видання] / Левицька С. О – Рівне : НУВГП, 2023. – 83 с.

Укладач: Левицька С. О., д.е.н., професор, професор кафедри обліку і аудиту.

Відповідальний за випуск: Позняковська Н. М., к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку і аудиту.

Керівник групи забезпечення спеціальності 071 «Облік і оподаткування»: Позняковська Н.М., к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і аудиту.

ЗМІСТ

Загальні положення.....	3
Змістовий модуль 1. «Фінансова звітність: методика підготовки, управлінська функція».....	8
Змістовий модуль 2. «Податкова та статистична звітність. Розкриття результативності господарювання».....	32
Підготовка до контрольних заходів.....	64
Список рекомендованих джерел.....	80

© С. О. Левицька, 2023
© НУВГП, 2023

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Метою дисципліни «Звітність підприємств» є надання знань та розумінь в питаннях: відображення інформації про господарські операції підприємств у фінансовому та управлінському обліку, їх узагальнення в формах звітності; інтерпретації звітних даних для обґрунтування ефективних управлінських рішень.

Предмет навчальної дисципліни – обліково – аналітична інформація про результати використання активів, капіталу та фінансових результатів на підприємстві.

Завданням навчальної дисципліни є навчити студентів:

розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем;

володіти методичним інструментарієм узагальнення даних обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування в звітності;

формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств, правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень;

знати механізми функціонування бюджетної і податкової систем України та враховувати їх особливості з метою організації обліку, вибору системи оподаткування та формування звітності на підприємствах;

розуміти організаційно – економічний механізм управління підприємством, оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням звітної інформації.

Після вивчення дисципліни студент повинен:

знати принципи та методологічні особливості узагальнення даних обліку господарських операцій, у формах фінансової, податкової, статистичної та

спеціальної звітності; їх інтерпретацію для прийняття обґрунтованих управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством;

вміти:

визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.

формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.

володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств, його практичним застосуванням на етапах підготовки звітності.

ідентифікувати основні механізми функціонування бюджетної і податкової систем України для урахування їх особливостей з метою організації обліку, вибору системи оподаткування та формування звітності на підприємствах.

застосовувати методи та прийоми внутрішнього і зовнішнього контролю до господарської діяльності суб'єктів у сфері екології, природних ресурсів та збалансованого природокористування; узагальнювати відповідні показники у формах фінансової, податкової, статистичної та спеціальної звітності.

Студенти також повинні вміти: формувати наукові результати, логічно обґрунтовувати свою науково – прикладну позицію, виявляти комунікаційні якості, вміння формувати власну думку та приймати раціональні рішення щодо їх апробації на практиці, обґрунтовувати та доносити власні висновки та переконання;

Вивчення дисципліни «Звітність підприємств» надасть можливість здобувачам оволодіти наступними **компетентностями**:

здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;

здатність працювати автономно;

знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;

здатність проведення досліджень на відповідному рівні;

використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту;

здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення;

здійснювати зовнішній та внутрішній контроль діяльності підприємства, дотримання ним законодавства з бухгалтерського обліку і оподаткування.

здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків.

демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

Викладання навчальної дисципліни «Звітність підприємств» забезпечить такі результати навчання:

-розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів;

визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і

місце в господарській діяльності;

формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.

володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств, його практичним застосуванням на етапах підготовки звітності;

знати механізми функціонування податкової системи, враховувати їх особливості з метою формування звітності на підприємствах;

застосовувати методи та прийоми внутрішнього і зовнішнього контролю до господарської діяльності, розуміти особливості їх узагальнення відповідних показників у формах звітності.

Таблиця 1

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ

Вид заняття	Бали	Форма контролю
1. Поточна складова оцінювання		
Лекція 1. Загальні вимоги до звітності за НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»	2	Контроль присутності, робота на занятті, коротке опитування
Лекція 2. Методика підготовки Балансу (Звіту про фінансовий стан)	2	Контроль присутності, робота на занятті, коротке опитування
Лекція 3. Методика підготовки Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід)	2	Контроль присутності, робота на занятті,

		коротке опитування
Лекція 4. Методика підготовки річних форм фінансової звітності підприємства	2	Контроль присутності, робота на занятті, коротке опитування
Лекція 5. Особливості звітування для суб'єктів малого бізнесу (НП(С)БО 25 "Спрощена фінансова звітність")	2	Контроль присутності, робота на занятті, коротке опитування
Лекція 6. Податкова звітність	3	Контроль присутності, робота на занятті, коротке опитування
Лекція 7. Статистична і спеціальна звітність	2	Контроль присутності, робота на занятті, коротке опитування
Лекція 8. Інвестиційна привабливість підприємства: основні показники звітності та їх інтерпретація	3	Контроль присутності, робота на занятті, коротке опитування
Практичне заняття 1. Методика підготовки Балансу (Звіту про фінансовий стан)	6	Робота на занятті, опитування, виконання завдань
Практичне заняття 2. Методика підготовки Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід)	6	Робота на занятті, опитування, виконання завдань
Практичне заняття 3. Методика підготовки річних форм фінансової звітності підприємства	6	Робота на занятті, опитування, виконання завдань

Практичне заняття 4. Особливості звітування для суб'єктів малого бізнесу (НП(С)БО 25 "Спрощена фінансова звітність")	6	Робота на занятті, опитування, виконання завдань
Практичне заняття 5. Податкова звітність	6	Робота на занятті, опитування, виконання завдань
Практичне заняття 6. Статистична і спеціальна звітність	6	Робота на занятті, опитування, виконання завдань
Практичне заняття 7. Інвестиційна привабливість підприємства: основні показники звітності та їх інтерпретація	6	Робота на занятті, опитування, виконання завдань
Всього поточна складова оцінювання:	60	
2. Підсумкова складова оцінювання		
2.1. Модульний контроль №1	20	Тести
2.2. Модульний контроль №2	20	Тести
Всього підсумкова складова оцінювання:	40	
Разом:	100	

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Фінансова звітність: методика підготовки, управлінська функція

Тема 1. НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»

Призначення основних форм фінансової звітності. Класифікація звітності. Принципи підготовки фінансової звітності. Методи обробки звітної інформації. Виправлення помилок в звітних формах. Основні форми квартальної та річної звітності підприємства. Суб'єкти зовнішнього контролю звітуючого підприємства

План заняття:

1. Призначення основних форм фінансової звітності.
- 2.Класифікація звітності. Принципи підготовки фінансової звітності.
- 3.Методи обробки звітної інформації. Виправлення помилок в звітних формах.
- 4.Основні форми квартальної та річної звітності підприємства.

Кількість годин: 2 год.

Мета заняття: вивчення студентами загальних засад класифікації звітності, організації її підготовки та подання підприємствами всіх форм власності .

Завдання 1.1

Наведені операції автотранспортного підприємства за звітний період (табл. 2).

Завдання:

- 1.Показати облік операцій.
2. Визначити фінансовий результат.
- 3.Вказати форми фінансової звітності (Ф 1- 4), в яких будуть узагальнені результати операцій.

Таблиця 2

№ з/п	Зміст операцій	сума, грн.	Кореспондуючий рахунок		ФД	Форма фін. звітності
			Дт	Кт		
1	2	3	4	5	6	

1	Реалізовано транспортні послуги за готівку на суму 6000 грн. з ПДВ					
2	Надано послуги з оплатою в 9000 наступному місяці на суму грн. з ПДВ (с/в - 6000 грн.)					
3	Отриманий аванс від покупців на суму 12000 грн. з ПДВ					
4	Отримані тарні матеріали на безоплатній основі вартістю 4000 грн. , справедливою - 5000 грн.					
5	Оприбутковані надлишки сировини, виявлені в результаті інвентаризації, на суму 500 грн.					

6	Нараховані штрафні санкції покупцю за договором купівлі-продажу в розмірі 2400 грн. з ПДВ					
7	Реалізовані зайві комплектуючі на умовах оплати в наступних періодах на суму 4800 грн. з ПДВ					
8	Реалізоване офісне обладнання за ціною 6000 грн. з ПДВ по безготівковому розрахунку в звітному періоді, собівартістю реалізації 3000 грн					

9	Визнано доходи на суму нарахованої амортизації безоплатно одержаних основних засобів на суму 400 грн.					
---	---	--	--	--	--	--

Завдання 1.2

В таблиці 2 подані операції автотранспортного підприємства.

Завдання: Обґрунтувати рекомендації: щодо ведення субрахунків аналітичного обліку, можливої уніфікації наказу про облікову політику підприємства.

Питання для обговорення:

1. Поняття «фінансовий, податковий, статистичний облік/звітність – альтернативи методичного об'єднання.
2. Окресліть основні питання інтеграції підсистем ІСБО.
3. Які основні принципи та методичні підходи до фінансової звітності ?
4. Назвіть особливості організації узагальнення обліковий даних на звітну дату.
5. Основні елементи облікової політики, що впливають на підготовку звітних даних .
6. Дайте характеристику поняття «інтегрована звітність», її відмінність від фінансової звітності .
7. Охарактеризуйте альтернативи уніфікації методів обліку активів на звітну дату.
8. Охарактеризуйте альтернативи уніфікації методів обліку капіталу на звітну дату.

9. Охарактеризуйте альтернативи уніфікації методів обліку фінансових результатів на звітну дату.

10. Перерахуйте користувачів зовнішньої звітності для підприємств в залежності від особливостей їх організаційно – економічної характеристики.

📖 Список рекомендованих джерел для самостійного опрацювання теоретичного матеріалу: [2; 3; 14; 18].

Тема 2. Методика підготовки Балансу (Звіту про фінансовий стан).

Історичний розвиток бухгалтерського балансу та основні концепції його побудови. Класифікація балансів. Елементи балансу, їх визнання та оцінка. Структура та форми подання балансу. Порядок складання балансу підприємствами.

План заняття:

1. Історичний розвиток бухгалтерського балансу та основні концепції його побудови.
2. Класифікація балансів.
3. Елементи/статті балансу, їх визнання та оцінка.
4. Структура та форми подання балансу. Порядок складання балансу підприємствами.

Кількість годин: 2 год.

Мета заняття: формування професійних вмінь і навичок студентів щодо узагальнення аналітичних даних бухгалтерського обліку активів, капіталу фінансових результатів на засадах забезпечення оптимальних методичних та організаційних підходів підготовки Балансу підприємства.

Завдання 2.1

В таблиці 3 наведено оборотно – сальдову відомість за 2022-ий рік ТОВ «АККОРД» (середнє підприємство).
Завдання: вкажіть некоректні записи; заповніть за наведеними даними в ОСВ Ф№1 Баланс Товариства .

Таблиця 3

Оборотно-сальдова відомість за 2022 р.

БО (дані бухгалтерського обліку)

Рахунок	Сальдо на початок періоду		Обороти за період		Сальдо на кінець періоду	
	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит
10	17 745 084,86				17 745 084,86	
103	4 852 868,54				4 852 868,54	
104	9 487 903,32				9 487 903,32	
105	3 343 810,95				3 343 810,95	
106	60 502,05				60 502,05	
11	85 878,77				85 878,77	
112	85 878,77				85 878,77	
1121	85 878,77				85 878,77	
12	239 860,17				239 860,17	
121	73 255,00				73 255,00	
127	166 605,17				166 605,17	
13		7 413 878,49		2 601 135,22		10 015 013,71
131		7 156 661,31		2 578 317,58		9 734 978,89

132		85 878,77				85 878,77
1321		85 878,77				85 878,77
133		171 338,41		22 817,64		194 156,05
15	400 800,53		74 843,06		475 643,59	
151	118 151,69				118 151,69	
152	105 344,38		64 518,06		169 862,44	
1521	105 344,38		64 518,06		169 862,44	
153	6 027,50		10 325,00		16 352,50	
1531	6 027,50		10 325,00		16 352,50	
154	171 276,96				171 276,96	
1541	171 276,96				171 276,96	
20	1 604 416,27		11 405 912,18	11 380 237,08	1 630 091,37	
201	1 320 759,73		3 924 260,01	4 032 767,45	1 212 252,29	
201.1	805 898,48		3 676 523,18	3 544 203,72	938 217,94	
201.2	514 861,25		247 736,83	488 563,73	274 034,35	
203	263 334,33		5 966 387,68	5 817 276,37	412 445,64	
207	20 322,21		1 515 264,49	1 530 193,26	5 393,44	
22	210 490,02		29 577,47		240 067,49	
221	210 490,02		29 577,47		240 067,49	
23	166 381,09		15 161 796,52	15 255 461,83	72 715,78	

231	166 381,09		15 161 796,52	15 255 461,83	72 715,78	
26	1 310 643,85		11 790 275,50	6 156 111,82	6 944 807,53	
30			4 255 646,52	4 255 646,52		
301			4 255 646,52	4 255 646,52		
31	3 323 939,14		22 531 997,20	25 076 327,73	779 608,61	
311	3 323 939,14		22 531 997,20	25 076 327,73	779 608,61	
36	4 389 903,40		17 374 614,96	19 434 124,87	2 330 393,49	
361	4 389 903,40		17 374 614,96	19 434 124,87	2 330 393,49	
37	270,27		573 884,40	573 883,75	270,92	
372		0,62	573 884,40	573 883,75	0,03	
3721		0,62	573 884,40	573 883,75	0,03	
377	270,89				270,89	
3771	270,89				270,89	
38		995 238,05	488 071,05	667 160,25		1 174 327,25
381		995 238,05	488 071,05	667 160,25		1 174 327,25
39	12 816,39		16 686,00	11 211,68	18 290,71	
39	8 095,39		16 686,00	11 211,68	13 569,71	
391	4 721,00				4 721,00	
40		10 612 710,00				10 612 710,00
401		10 612 710,00				10 612 710,00
44		823 409,53		958,33		824 367,86

441		3 121 325,29		958,33		3 122 283,62
442	2 297 915,76				2 297 915,76	
47		675 822,80	612 868,21	303 544,32		366 498,91
471		675 822,80	612 868,21	303 544,32		366 498,91
60		3 000 000,00	3 000 000,00			
601		3 000 000,00	3 000 000,00			
61		673 749,98	673 749,98			
611		673 749,98	673 749,98			
63		4 912 114,32	14 230 658,94	13 068 578,80		3 750 034,18
631		4 901 231,24	14 230 658,94	13 064 834,44		3 735 406,74
632		10 883,08		3 744,36		14 627,44
64		197 925,17	10 037 587,33	10 301 916,20		462 254,04
641		382 046,15	4 222 329,71	4 535 831,54		695 547,98
6411		1 607,38	525 905,26	525 020,76		722,88
6412		115 812,63	2 927 604,58	2 956 161,38		144 369,43
6413		257 437,89	258 392,00	160 000,00		159 045,89
6415	2 382,30		780,00		3 162,30	
6417	151,53		756,48	765,60	142,41	
6418		8 823,99	59 116,30	59 295,60		9 003,29
6419		898,09	449 775,09	834 588,20		385 711,20
642	326,88		43	43	425,39	

			850,40	751,89		
643	134 280,54		3 511 449,83	3 449 363,73	196 366,64	
6431	118 094,21		555 288,45	477 054,02	196 328,64	
6432		-16 186,33	2 956 161,38	2 972 309,71		-38,00
644	49 513,56		2 259 957,39	2 272 969,04	36 501,91	
6441		10 655,36	754 090,24	747 129,48		3 694,60
6442	60 168,92		1 505 867,15	1 525 839,56	40 196,51	
65		39 806,47	630 624,76	629 945,68		39 127,39
651		39 806,47	630 624,76	629 945,68		39 127,39
66		0,28	2 917 493,17	2 917 493,39		0,50
661		0,28	2 917 493,17	2 917 493,39		0,50
68		145 829,67	1 071 145,35	3 516 736,26		2 591 420,58
684			27 861,05	27 861,05		
685		145 829,67	1 043 284,30	3 488 875,21		2 591 420,58
6851		145 829,67	1 043 284,30	3 488 875,21		2 591 420,58
70			17 359 638,76	17 359 638,76		
701			15 063 358,76	15 063 358,76		
702			2 296 280,00	2 296 280,00		
71			14 118,31	14 118,31		
717			4 159,34	4 159,34		
719			9	9		

			958,97	958,97		
79			13 753 525,08	14 480 483,95		726 958,87
791			13 725 664,03	14 480 483,95		754 819,92
792			27 861,05		27 861,05	
90			7 053 244,00	7 053 244,00		
901			6 161 345,90	6 161 345,90		
902			891 898,10	891 898,10		
91			4 722 355,47	4 722 355,47		
92			2 962 350,65	2 962 350,65		
93			2 841 072,77	2 841 072,77		
94			708 996,61	708 996,61		
944			667 160,25	667 160,25		
945			3 744,36	3 744,36		
949			38 092,00	38 092,00		
95			27 861,05	27 861,05		
952			27 861,05	27 861,05		
98			160 000,00	160 000,00		
981			160 000,00	160 000,00		
Разом	29 498 580,15	29 490 484,76	166 497 281,30	166 491 806,98	30 576 283,00	30 562 713,29

Завдання 2.2

Завдання: на основі Балансу ТОВ «АККОРД» визначте динаміку зміни активів, капіталу, фінансових результатів. Оцініть збалансованість поставок товарних запасів.

Питання для обговорення:

1. Охарактеризуйте склад статей Балансу з точки зору їх ліквідності .
2. На яких принципах підприємство може взяти на баланс активи (пасиви)?
3. Визначте основні нормативно-правові документи у системі регулювання фінансової звітності для підприємств всіх форм власності.
4. Охарактеризуйте основні правила проведення річної інвентаризації, дані якої можуть бути підставою для довіри користувачів щодо фактичного складу виробничих ресурсів підприємства.
5. Які внутрішні документи підприємства є основними на етапах підготовки Балансу (Звіту Звіту про фінансовий стан) ?
6. До чийої компетенції віднесено порядок обліку і складання звітності для суб'єктів державного сектора?
7. Хто на підприємстві наділений повноваженнями щодо дотримання термінів оприлюднення звітності?
8. Наведіть причини, які можуть ускладнюють перевірку показників Балансу за статтями II розділу Активу Балансу ?
9. Наведіть причини, які можуть ускладнювати перевірку показників Балансу за статтями III розділу Пасиву Балансу ?
10. Перелічіть заходи щодо удосконалення нормативно-правової бази бухгалтерського обліку та фінансової звітності для вітчизняних підприємств.

 Список рекомендованих джерел для самостійного опрацювання теоретичного матеріалу: [2; 3; 14; 17; 18].

Тема 3. Методика підготовки Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід)

План заняття:

1. Загальні принципи визнання доходів та витрат як елементів звіту про фінансові результати.
2. Загальна характеристика звіту про фінансові результати відповідно до НП(С)БО 1.
3. Організаційні засади підготовки внутрішньої звітності про операційні доходи та витрати підприємства.
4. Порядок складання звіту про фінансові результати підприємствами. Методика розрахунку показників прибутковості акцій.

Кількість годин: 2 год.

Мета заняття: формування професійних вмінь і навичок студентів щодо узагальнення обліково - аналітичних показників у Звіті про фінансові результати.

Завдання 3.1

Наведені операції торговельного підприємства за звітний період. *Завдання:* показати облік операцій; визначити суму фінансових доходів .

Таблиця 4

№	Зміст операцій	сума, грн.	Кореспондуючий рахунок		ФД
			Дт	Кт	
1	2	3	4	5	6
1.	За звітний період здійснено операції <i>по розрахунковому рахунку.</i>				
1.1.	Отримано аванс від покупця на суму 240000 грн. з ПДВ.				
1.2.	Отримано оплату від покупців за реалізовані товари в звітному місяці на суму 120000. з ПДВ				
1.3.	Отримана оплата від покупців за реалізовані в минулому місяці товари на суму 90000 грн. з ПДВ				
2.	Відшкодовано з каси покупцю вартість повернених товарів на суму 6000 грн. з ПДВ				
3.	В касу підприємства оприбуткована виручка від реалізації продукції на суму 180000 грн. з ПДВ.				
4.	Реалізовано з оплатою в наступному місяці ремонтних послуг на суму 36000 грн. з ПДВ.				

5.	Отримано товари безоплатно балансовою вартістю 20000 грн. (без ПДВ), справедливою – 22000 грн. (без ПДВ).				
6.	Отримано запчастини за бартерним контрактом вартістю 48000 грн. з ПДВ				
7.	Отримані попередньо виставлені штрафні санкції за господарськими угодами на суму 7000 грн.				
8.	Отримана орендна плата за наступний місяць на суму 66000 грн. з ПДВ				
	Всього:				

Завдання 3.2.

За даними табл. 4:

1. Визначте характер обов'язкових платежів та їх розмір по податку на прибуток, ПДВ.
2. Обґрунтуйте пропозиції по використанню отриманого прибутку/погашенню непокритих збитків (умовно – за результатами наведених операцій), якщо на початок звітного періоду нерозподілений прибуток становив 15000 грн.

Питання для обговорення:

1. У чому полягає сутність організації внутрішнього господарського обліку доходів та витрат?

2. Які критерії визнання доходів від торговельної діяльності (за наведеним прикладом)?
3. Які критерії визнання витрат від торговельної діяльності?
4. Перерахуйте концептуальні основи внутрішньої звітності за операціями використання прибутку .
5. З яких етапів доцільно організовувати управлінський облік фінансових результатів?
6. Як ви розумієте різницю між поняттями «центр відповідальності «Витрати» та «центр «Витрати» ?
7. Назвіть суперечності, що існують на даний час в оцінці доходів на основі національних та міжнародних облікових Положень.
8. Охарактеризуйте проблему узгодження бухгалтерського та внутрішньогосподарського / управлінського обліку, зокрема, в питаннях фінансового результату.
9. Що характерно для організації ІСБО, складовою якого є управлінський облік?
10. Які методичні та організаційні питання міжнародної практики фінансової звітності за показниками фінансових результатів доцільно запровадити сьогодні для вітчизняних підприємств?

 Список рекомендованих джерел для самостійного опрацювання теоретичного матеріалу: [1; 2; 3; 10; 14; 17].

Тема 4. Методика підготовки річних форм фінансової звітності підприємства

План заняття:

- 1.Порядок складання звіту про рух грошових коштів підприємствами України.

2. Зміст та призначення звіту про власний капітал.
3. Зміст і формат Приміток у вітчизняній практиці.
4. Загальні принципи складання консолідованої фінансової звітності.

Кількість годин: 2 год.

Мета заняття: формування професійних вмінь і навичок студентів з питань підготовки річних форм фінансової звітності, взаємозвірка та узгодження звітних даних.

Завдання 4.1

Наведено операції середнього Підприємства, що є платником ПДВ та податку на прибуток (зобов'язане визначати податкові різниці).

Завдання

1. Запропонуйте для наказу «Про облікову політику Підприємства» альтернативні підходи щодо уніфікації методики бухгалтерського та податкового обліку.
2. Наведіть приклади податкових різниць, ідентифікуйте їх вплив на об'єкт оподаткування платком на прибуток.

Господарські операції підприємства – платника податку на прибуток

ДОХОДИ

1. Доходи

1. Реалізовано готову продукцію за готівкову оплату по ціні 360000 грн. з ПДВ (собівартість реалізації - 285000 грн.).

Дт 301 – Кт 701 – 360000

Дт 701 – Кт 641 – 60000

Дт 701 – Кт 791 – 300000

Дт 901 – Кт 26 – 285000

Дт 791 – Кт 901 – 285000

Операційний дохід без ПДВ (П(С)БО 15) – xxxxx

Собівартість реалізації (П(С)БО 16) - xxxxx

2. Реалізовано послуги на умовах оплати в наступних періодах вартістю 270000 грн. з ПДВ. Собівартість реалізованих послуг – 216000 грн..

Дт 361 – Кт 703 – 270000

Дт 703 – Кт 641 – 45000

Дт 703 – Кт 791 – 225000

Дт 903 – Кт 23 – 216000

Дт 791 – Кт 903 – 216000

Операційний дохід без ПДВ (П(С)БО 15) – xxxxx

Собівартість реалізації (П(С)БО 16) – xxxxx

3. Реалізовано пальне по безготівковому розрахунку на суму 72000 грн. з ПДВ. Собівартість реалізованого палива (балансова вартість) – 48000 грн.

Дт 311 – Кт 712 – 72000

Дт 712 – Кт 641 – 12000

Дт 712 – Кт 791 – 60000

Дт 943 – Кт 203 – 48000

Дт 791 – Кт 943 – 48000

Операційний дохід без ПДВ (П(С)БО 15) - xxxxx

Інші операційні витрати (П(С)БО 16) – xxxxx

4. Реалізовано товари з магазину по авансових платежах в попередніх періодах вартістю 108000 грн. з ПДВ (ціна придбання – 84000 грн.).

Отримання авансу в *попередніх періодах*:

Дт 311 – Кт 681 – 108000

Дт 643 – Кт 641 - 18000

Зобов'язання по ПДВ – xxxxx

Відвантаження в звітному періоді:

Дт 681 – Кт 702 – 108000

Дт 702 – Кт 643 – 18000

Дт 702 – Кт 791 – 90000

Дт 902 – Кт 282 – 108000

Дт 285 – Кт 902 – 24000 (108000-84000)

Дт 791 – Кт 902 – 84000

Операційний дохід без ПДВ (П(С)БО 15) – xxxxxx

Собівартість реалізації (П(С)БО 16) - xxxxxx

Відшкодовано покупцю вартість повернутого товару за ціною 1800 грн. з ПДВ, собівартістю 1200.

Кт 301 – Дт 704 – 1800

Кт 704 – Дт 791 – 1500

Кт 704 – Дт 641 – 300

Кт 791 – Дт 902 – 1200

Кт 902 – Дт 281 – 1200

Сторнування операційних доходів (П(С)БО 15) –(xxxxxx)

Коригування (сторнування) податкових зобов'язань – (xxxxxx)

5. Отримано штрафи за виставленими претензіями на суму 2100 грн.

Дт311 – Кт715 – 2100 грн.

Дт715 – Кт791 – 2100грн.

Операційний дохід (П(С)БО 15) – xxxxxx

6. Оприбутковано надлишки запчастин виробничого призначення, виявлені при інвентаризації, на суму 3000 грн.

Дт 207 – Кт 719 – 3000.

Дт 719 – Кт 791 – 3000

Інший операційний дохід (П(С)БО 15) – xxxxxx

8. Отримано безкоштовно будівельні матеріали за справедливою вартістю 2400 грн., балансовою вартістю (за даними обліку передавача) 1500 грн.

Дт 205 – Кт 718 – 2400

Дт 718 – Кт 791 – 2400

Інший операційний дохід (П(С)БО 15) - xxxxx

9. Отримано від банку кошти (нараховані відсотки відповідно до умов касового обслуговування) на суму 3300 грн.

Дт 311 – Кт – 719 – 3300

Дт 719 – Кт 791 – 3300

Інший операційний дохід (П(С)БО 15) – xxxxx

10. Реалізовано автомобіль виробничого призначення первісною вартістю 120000грн., сумою нарахованого зносу 90000 грн., за реалізаційною ціною 72000 грн. з ПДВ (оплата - в наступних звітних періодах).

Дт 131 – Кт 105 – 90000

Дт286 – Кт 105 – 30000

Дт 943 – Кт 286 – 30000

Дт 791 – Кт 943 – 30000

Дт 361 – Кт 712 – 72000

Дт 712 – Кт 641 – 12000

Дт 712 – Кт 791 – 60000

Інший операційний дохід (П(С)БО 15) - xxxxx грн.

Собівартість реалізації (без ПДВ), П(С)БО 16 - xxxxx

11. Надійшла безповоротна фінансова допомога в розмірі 270000 грн.

Дт311 – Кт718 – 270000 грн.

Дт718 – Кт791 – 270000 грн.

Інший операційний дохід (П(С)БО 15) – xxxxxx.

12. Проведено обов'язкову перепідготовку управлінського персоналу вартістю 36000 грн. з ПДВ на умовах оплати в наступних періодах

Дт 92 – Кт 631 – 30000

Дт 641 – Кт 631 – 6000

Дт 791 – Кт 92 – 30000

Адміністративні витрати (П(С)БО 16) – xxxxxx

13. Проведено попередню оплату за аудиторську перевірку вартістю 18000 грн. з ПДВ

Дт371 – Кт 311 – 18000

Дт 641 – Кт 644 – 3000

14. Нараховано амортизацію переданого в оперативну оренду виробничого обладнання в розмірі 2100 грн.

Дт949 – Кт131 – 2100

Дт791 – Кт949 – 2100

Інші операційні витрати (П(С)БО 16) – xxxxxx

15. Перераховано кошти первинній профспілковій організації в розмірі 36000 грн. (в межах 4% оподаткованого прибутку за попередній звітний рік).

Дт949 – Кт685 – 36000

Дт 791 – Кт 949 – 36000

Дт685 – Кт311 – 36000

Інші операційні витрати (П(С)БО 16) – 36000

16. Отримано і оплачено комунальні послуги для торговельного приміщення вартістю 7200 грн. з ПДВ

Дт 631 – Кт 311 – 7200

Дт 93 – Кт 631 – 6000

Дт 641 – Кт 631 – 1200

Дт 791 – Кт93 – 6000

Витрати на збут (П(С)БО 16) – xxxxxx

17. Отримано послуги по охороні адміністративного корпусу, які були оплачені в попередніх періодах, вартістю 16200 грн. з ПДВ

Дт 631 – Кт 371 – 16200

Дт 92 – Кт 631 – 13500

Дт 644 – Кт 631 – 2700

Дт 791 – Кт 92 – 13500

Адміністративні витрати (П(С)БО 16) – xxxxxx

18. Списано виробничі запаси на проведення ремонту складу готової продукції на суму 5100 грн.

Дт93 – Кт 201 – 5100

Дт791 – Кт93 – 5100

Витрати на збут (П(С)БО 16) – xxxxxx

19. Проведено витрати по відрядженню головного бухгалтера на суму 9000 грн. за підтверджуючими документами, 1500 грн. – без підтверджуючих документів.

Дт 92 – Кт 372 – 9000

Дт 949 – Кт 372 – 1500

Дт 791 – Кт 92, 949 – 10500

Адміністративні витрати (П(С)БО 16) – xxxxxx

Інші операційні витрати (П(С)БО 16) – xxxxxx

20. Нараховано земельний податок на суму 9900 грн.

Дт 92 – Кт 641 – 9900

Дт 791 – Кт 92 – 9900

Адміністративні витрати (П(С)БО 16) – xxxxxx

21. Нараховано заробітну плату адміністративному персоналу – 60000 грн.

Дт 92 – Кт 661 – 60000

Дт 791 – Кт 92 – 60000

Адміністративні витрати (П(С)БО 16) – xxxxxx

22. Нараховано єдиний страховий внесок на з/плату адмінперсоналу – 21000 грн.

Дт 92 – Кт 65 – 21000

Дт 791 – Кт 92 – 21000

Адміністративні витрати (П(С)БО 16) – xxxxx

23. Нараховано амортизаційні відрахування на обладнання магазину в розмірі 2400 грн.

Дт 93 – Кт 131 – 2400

Дт 791 – Кт 93 – 2400

Витрати на збут (П(С)БО 16) – xxxxxx

Питання для обговорення:

1. Як класифікується діяльність підприємства в Звіті про рух грошових коштів?

2. Які операції підприємства збільшують/зменшують статті Звіт про власний капітал?

3. Чому Примітки для малого та середнього бізнесу частково замінюють Інтегрований Звіт?

4. Яким чином відображається визначення об'єкта оподаткування податком на прибуток (залежно від обсягів річного доходу за попередній рік)?

5. Дайте визначення податкових різниць для платника податку.

6. Охарактеризуйте базові принципи уніфікації фінансової та податкової звітності.

7. Охарактеризуйте внутрішні документи, що використовуються в процесі підготовки Приміток.

8. Які процеси елімінування характерні для консолідованої звітності материнського підприємства (дочірні, як і материнське – виробничі підприємства).

9. Сформулюйте Вашу бачення обліково-аналітичної основи для забезпечення ефективного менеджменту на

прикладі консолідованої звітності виробничого підприємства.

10. Охарактеризуйте форми внутрішньої звітності за результатом проведення фінансових операцій, що підлягають моніторингу за ознаками «порогових» та/або «підозрілих» операцій».

 Список рекомендованих джерел для самостійного опрацювання теоретичного матеріалу: [2; 3; 5; 14; 15; 16; 17].

Змістовний модуль 2. Податкова та статистична звітність. Розкриття результативності господарювання

Тема 5. Особливості звітування для суб'єктів малого бізнесу (НП(С)БО 25 "Спрощена фінансова звітність")

1. Критерії визнання суб'єктів малого підприємництва.

2. Особливості складання фінансової звітності суб'єктами малого підприємництва

3. Узагальнення обліково-аналітичних показників за зведеними статтями для суб'єктів малого бізнесу та мікропідприємств.

Кількість годин: 2 год.

Мета заняття: ознайомити студентів з практичними підходами до узагальнення обліково-аналітичних показників суб'єктами малого бізнесу та мікропідприємствами.

Завдання 5.1

Наведено заповнену звітність малого підприємства за 2022-ий рік (табл.5,6).

Завдання:**1.Проаналізуйте склад зведених статей спрощеної звітності****2.Оцініть динаміку зміни виробничих ресурсів малого підприємства за звітний рік.***Таблиця 5***Баланс на 31 грудня 2022 р.**

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	190,6	132,7
Первісна вартість	1001	377,6	377,6
Накопичена амортизація	1002	(187,0	(244,9
Незавершені капітальні інвестиції	1005	2 910,3	6 643,7
Основні засоби :	1010	23 750,5	21 933,6
первісна вартість	1011	33 500,5	35 390,4
знос	1012	(9 750,0)	(13 456,8
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	26 851,4	28 710,0

II. Оборотні активи			
Запаси :	1100	1 129,3	4 010,3
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	1 598,9	404,0
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	340,2	115,9
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	-	-
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	301,1	148,4
Витрати майбутніх періодів	1170	22,0	24,2
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	3 391,5	4 702,8

III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	30 242,9	33 412,8
Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	20 236,1	20 236,1
Додатковий капітал	1410	1 415,2	1 415,2
Резервний капітал	1415	4,5	4,5
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	4 396,5	5 465,4
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	26 052,3	27 121,2
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська			

заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	884,9	237,1
розрахунками з бюджетом	1620	534,9	266,6
у тому числі з податку на прибуток	1621	244,6	234,6
розрахунками зі страхування	1625	-	2,1
розрахунками з оплати праці	1630	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	2 770,8	5 785,8
Усього за розділом III	1695	4 190,6	6 291,6
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	30 242,9	33 412,8

Звіт про фінансові результати за

Рік 2022р.

Таблиця 6

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	12 666,7	11 008,3
Інші операційні доходи	2120	314,0	1 854,0
Інші доходи	2240	25,3	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	13 006,0	12 862,3
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(9 514,8)	(8 678,1)
Інші операційні витрати	2180	(2 187,7)	(2 825,1)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(11 702,5)	(11 503,2)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	1 303,5	1 359,1
Податок на прибуток	2300	(234,6)	(244,6)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	1 068,9	1 114,5

Завдання 5.2

За наведеною звітністю малого підприємства за 2022-ий рік проведіть основні розрахунки показників фінансового стану: ліквідності та платоспроможності, рентабельності (за видами).

Питання для обговорення:

1. Хто може подавати спрощену звітність?
2. Назвіть основні інформаційні джерела/внутрішні документи для заповнення спрощеної звітності.
3. Динаміка яких показників може характеризувати позитивну зміну економічного розвитку операційної діяльності підприємства ?
4. Які показники можуть характеризувати позитивну динаміку соціального захисту працівників малого підприємства ?
5. Які показники можуть характеризувати позитивну динаміку екологічної безпеки операційної діяльності малого підприємства ?
6. Назвіть альтернативні підходи до аналітичного обліку результатів господарювання малого підприємства (операційна діяльність – виробництво, надання ремонтних послуг).
7. Чи залежить інтегрований показник збалансованості від фінансового стану малого підприємства ?

📖 Список рекомендованих джерел для самостійного опрацювання теоретичного матеріалу: [1; 2; 3; 5; 10; 14; 15].

Тема 6. Податкова звітність

1. Призначення, склад та порядок подання податкової звітності підприємства, загальні принципи її формування.
2. Види податкових декларацій, терміни їх подання.
3. Відповідальність за неподання або порушення строків подання звітності за податковими розрахунками.
4. Порядок виправлення помилок в податковій звітності.

Кількість годин: 2 год.

Мета заняття: формування професійних вмінь і навичок студентів з організації системного контролю (аудиту) на своєчасністю та правильністю обов'язкових розрахунків підприємства з бюджетом.

Завдання 6.1

В таблиці 8 наведено операції підприємства, що можуть бути при оподаткуванні платком на прибуток податковими різницями:

Таблиця 8

Приклади різниць для визначення об'єкта оподаткування податком на прибуток СМП (при умові, що підприємство дотримується принципів ПКУ, визначаючи податкові різниці)

№з/п	Доходи (витрати), які впливають на фінансовий результат та об'єкт оподаткування звітного періоду	Бухгалтерський облік операцій		Вплив різниць на формування доходів (Д) та витрат (В)	
		Дт	Кт	Д (+/-)	В (+/-)
1	2	3	4	5	6
	Доходи (ст.138 - 148 ПКУ)				
1	Отримані аванси від покупців, без ПДВ	30,31	681	+	

№з\п	Доходи (витрати), які впливають на фінансовий результат та об'єкт оподаткування звітного періоду	Бухгалтерський облік операцій		Вплив різниць на формування доходів (Д) та витрат (В)	
		Дт	Кт	Д (+/-)	В (+/-)
1	2	3	4	5	6
2	Справедлива вартість безоплатно отриманих основних засобів	10	424	+	
3	Одержана поворотна фінансова допомога від осіб, що не є платниками податку на прибуток, яка залишається неповерненою на кінець звітного періоду	30,31	685	+	
4	Реалізація товарів (робіт, послуг) пов'язаним особам за договірними цінами, меншими за звичайні ціни, без ПДВ – сума відповідної різниці в цінах	30,31,36	701-703	+	
	Витрати (ст.138 - 148 ПКУ)				
1	Попередня оплата за товари (роботи, послуги) для забезпечення виробничої діяльності	371	311		+
2	Витрати на відрядження працівників (п.5.4.8 ПКУ)				
	- в межах норм	91,92-94	372		
	- понад норм	91,92-94	372		-

№з\п	Доходи (витрати), які впливають на фінансовий результат та об'єкт оподаткування звітного періоду	Бухгалтерський облік операцій		Вплив різниць на формування доходів (Д) та витрат (В)	
		Дт	Кт	Д (+/-)	В (+/-)
1	2	3	4	5	6
3	Одержані послуги не виробничого характеру з оплатою в звітних або наступних періодах, без ПДВ	949	631,685		
4	Сума коштів або вартості товарів, виконаних робіт, наданих послуг, безоплатно перерахованих протягом звітного року неприбутковим організаціям, у розмірі, що перевищує 4 відсотки оподаткованого прибутку попереднього звітного року	949	20,21,685...		-

№з\п	Доходи (витрати), які впливають на фінансовий результат та об'єкт оподаткування звітного періоду	Бухгалтерський облік операцій		Вплив різниць на формування доходів (Д) та витрат (В)	
		Дт	Кт	Д (+/-)	В (+/-)
1	2	3	4	5	6
5	Списана залишкова вартість об'єкта невиробничих основних засобів або невиробничих нематеріальних активів, визначеної відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності, у разі ліквідації або продажу такого об'єкта	286 943	10,11 286		-
6	Уцінка запасів за принципом ПСБО 9	946	20-28		-
	Дооцінка запасів за принципами П(С)БО 9	20-28	716	-	
7	Нараховано:				
	- суму матеріальної допомоги, що звільняється від оподаткування	949	661		+
	- суму перехідної відпустки	39	661		+
8	Нараховано знос невиробничих основних засобів	949	131-132		-

№з/п	Доходи (витрати), які впливають на фінансовий результат та об'єкт оподаткування звітного періоду	Бухгалтерський облік операцій		Вплив різниць на формування доходів (Д) та витрат (В)	
		Дт	Кт	Д (+/-)	В (+/-)
1	2	3	4	5	6
9	Позитивна різниця між сумою амортизації, розрахованої за принципами П(С)БО 7 та ПКУ	23,91,92 ...	131-132		-
	Від'ємна різниця між сумою амортизації, розрахованої за П(С)БО 7 та ПКУ			+	
10	Сума витрат на формування резерву сумнівних боргів відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності	944	38		-
11	Сума витрат від списання дебіторської заборгованості понад суму резерву сумнівних боргів.	944	36		+

Завдання 6.1.

1. За даними щодо відображення операцій в бухгалтерському обліку запропонуйте альтернативу до організації їх аналітичного обліку: до яких рахунків, за якими критеріями

Завдання 6.2.

За умовою завдання 4.1. визначте суму податкових різниць, які збільшують / зменшують розмір об'єкта оподаткування

Питання для обговорення:

1. Дайте визначення та класифікацію ризиків податкового менеджменту.
2. В компетенції якої категорії працівників питання контролю обов'язковими розрахунками з бюджетом за податками та обов'язковими платежами.
3. Які податкові різниці є типовими для акціонерних товариств (основна операційна діяльність – будівельні послуги, надання транспорту в оренду) ?
4. Які види ризиків внутрішнього контролю підприємницької діяльності впливають найбільше на правильність та повноту розрахунків з бюджетом ?
5. Які види ризиків властиві будівельним підприємствам?
6. Що таке «антикризовий податковий менеджмент»?
7. З якими статтями фінансової звітності корелює інформація Декларації по ПДВ ?
8. З якими статтями фінансової звітності корелює інформація Декларації по податку на прибуток ?

 Список рекомендованих джерел для самостійного опрацювання теоретичного матеріалу: [3; 5; 9; 10; 14; 15; 17].

Тема 7. Статистична і соціальна (страхова) звітність

План заняття

1. Призначення, склад та порядок подання статистичної звітності підприємств.
2. Характеристика основних форм статистичної звітності.

3. Особливості подання звітності з єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

Кількість годин: 2 год.

Мета заняття: формування професійних вмінь, навичок студентів з питань підготовки, перевірки та подання статистичної і спеціальної звітності підприємств

Завдання 7.1

Дані по нарахуванню доходів виробничих працівників будівельного підприємства наведені у таблиці 9.

Завдання:

1. Показати облік операцій.
2. Зазначити операції, що можуть бути передбачені соціальним пакетом (його складовими) даного підприємства.
3. перелічити показники, які будуть оприлюднені в статистичній формі звітності 1- ПВ, 3- ПВ.

Таблиця 9

№ з/п	Зміст операції	Сума, грн.	Кореспонденція рахунків	
			Дт	Кт
1	2	3	4	5
	<i>Нараховано будівельникам :</i>			
1	Основна зарплата 800000 грн.			
2	Премія за виробничі результати 200000 грн.			
3	Матеріальна допомога			
3.1.	- понад прожитковий мінімум 14000 грн.			
3.2.	- в межах прожиткового мінімуму 8000 грн.			

4	Виплати по тимчасовій непрацездатності (хворів працівник):			
4.1.	за перші 5 днів непрацездатності – 30000 грн.			
4.2.	за наступні дні непрацездатності – 40000 грн.			
5	Виплати по тимчасовій непрацездатності по догляду за хворим - 2000 грн.			
6	Додаткова відпустка за колективним договором - 35000 грн.			
7	Перехідна відпустка – 225000 грн.			
8	Відпустка поточного періоду - 300000 грн.			
9	Виплати за цивільно-правовими угодами - 45000 грн.			
10	Нараховано виплати за актами виконаних робіт минулого року 10000 грн.			
	<i>Утримано:</i>			
1	Податок з доходу фізичних осіб 240000 грн.			
2	Профспілкові внески 55000 грн.			
3	Перерахований на зарплатні картки аванс в розмірі 600000 грн.			
4	Утримані аліменти по виконавчих листах 24000			
5	Утримані невідзвітовані суми за авансовим звітом – 7000 грн.			
6	Утримані суми в рахунок погашення безвідсоткових позик 36000 грн.			

Питання для обговорення:

1. За якими критеріями можна класифікувати статистичну звітність?
2. У яких вимірниках заповнюється статистична звітність?
3. До яких органів подається статистична звітність?
4. Що може бути джерелами інформації для складання статистичної звітності?
5. Вкажіть нормативне забезпечення статистичної звітності.
6. Які види витрат є об'єктом для нарахування до Пенсійного фонду ?
7. В чому сутність статистичної звітності про відрахування на соціальні потреби?
8. Яким чином здійснюється реєстрація платників?
9. Який порядок обчислення і строки сплати збору на обов'язкове державне пенсійне страхування та інших платежів?

 Список рекомендованих джерел для самостійного опрацювання теоретичного матеріалу: [2; 3; 5; 10; 14;16].

Тема 8. Інвестиційна привабливість підприємства: основні показники звітності та їх інтерпретація

План заняття:

- 1.Оприлюднення основних показників фінансового стану у формах спеціальної та фінансової звітності.
2. Звіт про управління – альтернативи формування розділів.

3. Практичні підходи до оцінки рентабельності продажів (в контексті Звіту про контрольовані операції).

Кількість годин: 2год.

Мета заняття: вивчення студентами теоретичних основ ефективної організації менеджменту на основі цільової управлінської інформації спеціальних форм звітності.

Завдання 8.1

Наведено показники фінансової звітності Публічного акціонерного товариства (табл. 10).

Завдання:

1. Провести аналіз фінансового стану за вказаними показниками (в табличній формі - табл. 12-16).
2. Запропонувати для колективного обговорення альтернативні заходи покращення фінансово-господарських результатів.

Таблиця 10

Звіт про фінансовий стан (Баланс) на 31 грудня 2023р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:	1000	21	16
первісна вартість	1001	157	125
накопичена амортизація	1002	136	109
Незавершені капітальні інвестиції	1005	21805	14197
Основні засоби:	1010	142359	357096

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
первісна вартість	1011	417343	689642
Знос	1012	274984	332546
Інвестиційна нерухомість	1015	1510	1454
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	3542	3542
Знос інвестиційної нерухомості	1017	2032	2088
Довгострокові біологічні активи:	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	545	545
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізаційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	166240	373308

Актив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	101151	115057
Виробничі запаси	1101	47648	70441
Незавершене виробництво	1102	1574	2187
Готова продукція	1103	51805	42334
Товари	1104	124	95
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	93101	107208
за виданими авансами	1130	18814	5946
з бюджетом	1135	4531	7295
у т.ч. з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	3570	4355
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	4712	1348
Готівка	1166	-	-
Рахунки в банках	1167	4712	1348
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у т.ч. в: резервах довгострокових	1181	-	-

Актив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
зобов'язань			
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	1032	1237
Усього за розділом II	1195	226911	242446
Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	393151	615754
Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	12381	12381
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	109591	108748
Додатковий капітал	1410	-	-
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	2251	5542
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	133839	175641
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	258062	302312
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення	1500	-	-

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
Відстрочені податкові зобов'язання			
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	26763	172718
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення виплат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у т.ч. резерв довгострокових зобов'язань	1531	-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
Резерв незароблених премій	1533	-	-
Інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II		26763	172718
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	25000	29625
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	18858	35266

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
товари, роботи, послуги	1615	40534	47610
розрахунками з бюджетом	1620	5682	3070
у тому числі з податку на прибуток	1621	5453	2563
розрахунками зі страхування	1625	803	1007
розрахунками з оплати праці	1630	3105	4057
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	5316	5090
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	6645	11792
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	2383	3207
Усього за розділом III	1695	108326	140724
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	393151	615754

Таблиця 11

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2022 р.**

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	677774	550192
<i>Чисті зароблені страхові премії</i>	2010	-	-
<i>Премії підписані, валова сума</i>	2011	-	-
<i>Премії, передані у перестраховання</i>	2012	-	-
<i>Зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	2013	-	-
<i>Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(546552)	(419277)
<i>Чисті понесені збитки за страховими виплатами</i>	2070	-	-
Валовий:прибуток	2090	131222	130915
Збиток	2095	(-)	(-)
<i>Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань</i>	2105	-	-
<i>Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів</i>	2110	-	-
<i>Зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	2111	-	-
<i>Зміна частки пере страховиків у інших страхових резервах</i>	2112	-	-

Інші операційні доходи	2120	25210	19341
<i>У тому числі:</i>			
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>	2121	-	-
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2122	-	-
<i>дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(22663)	(14421)
Витрати на збут	2150	(15915)	(11740)
Інші операційні витрати	2180	(39379)	(23928)
<i>у тому числі:</i>			
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>	2181	-	-
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:		78475	100167
Прибуток	2190		
Збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	19996	223
<i>у тому числі: дохід від благодійної допомоги</i>	2241	-	-
Фінансові витрати	2250	(14151)	(9997)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(17010)	(8580)
<i>Прибуток (збиток) від впливу</i>	2275	-	-

<i>інфляції на монетарні статті</i>			
Фінансовий результат до оподаткування:		67310	81813
Прибуток	2290		
Збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(13060)	(15995)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:		54250	65818
Прибуток	2350		
Збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-

Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	54250	65818

Таблиця 12

Основні показники фінансової стійкості

Показник	Значення показника		Зміна показника (гр.3 - гр.2)	Характеристика показника та його нормативне значення
	На 31.12.20 22	На 31.12.20 23		
1	2	3	4	5
1. Коефіцієнт фінансового левериджу (Debt-to-equity ratio, Financial leverage)				Відношення позикового капіталу до власного. Нормальне значення: не більше 1,5 (оптимальне 0,43-1).
2. Коефіцієнт фінансової залежності (Debt ratio, Debt to Assets)				Відношення позикового капіталу до загальної суми активів. Нормальне значення: не більше 0,6 (оптимальне 0,3-0,5).
3. Співвідношення довгостроково				Відношення довгострокових зобов'язань до власного

ї заборгованості і власного капіталу (Long-term debt to Equity)				капіталу.
4. Індекс постійного активу (Non- current assets to Net worth)				Відношення вартості необоротних активів до величини власного капіталу організації. Нормальне значення: не більше 1,25.
5. Коефіцієнт капіталізації (Capitalization ratio)				Відношення вартості необоротних активів до суми власного капіталу і довгострокови х зобов'язань.
6. Співвідношен ня матеріальних необоротних активів і власного капіталу (Fixed assets to Net worth)				Відношення вартості матеріальних необоротних активів до величини власного капіталу організації. Нормальне значення: 0,75 і менше.

7. Коефіцієнт короткострокової заборгованості (Current liability ratio)				Відношення короткострокової заборгованості до загальної суми заборгованості
---	--	--	--	---

Таблиця 13

Огляд фінансових результатів

Показник	Значення показника, тис. грн.		Зміна за період	
	На 31.12.2022	На 31.12.2023	+/- (гр.3 - гр.2)	% ((гр.3 - гр.2)/гр.2)
1. Виручка (Revenue) (дохід від реалізації)				
2. Собівартість реалізації (Cost of sales)				
3. Валовий прибуток (Gross profit) (ряд.1-ряд.2)				
4. Інші доходи і витрати, крім фінансових витрат (Other income and expenses, except Finance costs)				
5. EBIT (Earnings before interest and taxes – прибуток до сплати відсотків і податків) (ряд.3 + ряд.4)				
6. Фінансові витрати				

(Finance costs)				
7. Витрати з податку на прибуток (Income tax expense)				
8. Прибуток (збиток) (Profit (loss))				
9. Інші сукупні доходи (Other Comprehensive Income)				
10. Загальний сукупний дохід за рік (Comprehensive income) (ряд.8+ ряд.9)				

Таблиця 14

Аналіз рентабельності

Показник	Значення показника		Зміна показника (гр.3 - гр.2)
	На 31.12.2022	На 31.12.2023	
1	2	3	4
1. Рентабельність продажу по валовому прибутку (Gross margin)			
2. Рентабельність продажу по <i>ЕВІТ</i> (Operating margin, Return on sales)			
3. Рентабельність продажу по чистому прибутку (Profit margin)			

Аналіз рентабельності

Показник	Значення показника		Зміна показника (гр.3 - гр.2)	Характеристика показника та його нормативне значення
	На 31.12.2022	На 31.12.2023		
1	2	3	4	5
1. Рентабельність власного капіталу (Return on equity, ROE)				Відношення чистого прибутку до середньої величини власного капіталу. Нормальне значення: 12% і більше.
2. Рентабельність активів (Return on assets, ROA)				Відношення чистого прибутку до середньої вартості активів. Нормальне значення: 6% і більше.
3. Прибуток на інвестований капітал (Return on capital employed, ROCE)				Відношення прибутку до сплати відсотків і податків (ЕВІТ) до власного капіталу і довгострокових зобов'язань.

Таблиця 16

Розрахунок показників ділової активності

Показник	Значення показника		Коефіцієнт <i>t</i>	Зміна показник <i>a</i> (гр.3 - гр.2)
	На 31.12.202 2	На 31.12.202 3		
<i>1</i>	2	3	4	5
1. Оборотність дебіторської заборгованості (Receivables turnover) (відношення середньої за період величини дебіторської заборгованості до середньоденної виручки *)				
2. Оборотність кредиторської заборгованості (Accounts payable turnover) (відношення короткострокової величини кредиторської заборгованості до середньоденного обсягу закупівель)				
3. Оборотність запасів (Inventory				

turnover) (відношення середньої вартості запасів до середньоденної собівартості продажів)				
4. Оборотність активів (Assets turnover) (відношення середньої вартості активів до середньоденної виручки)				
5. Оборотність оборотних засобів (Current asset turnover) (відношення середньої величини оборотних активів до середньоденної виручки)				
6. Оборотність власного капіталу (Capital turnover) (відношення середньої величини власного капіталу до середньоденної виручки)				

* Наведено розрахунок показника в днях. Значення коефіцієнта дорівнює відношенню 360 до значення показника в днях.

 Список рекомендованих джерел для самостійного опрацювання теоретичного матеріалу: [1; 2; 10; 14; 15;16].

ПІДГОТОВКА ДО КОНТРОЛЬНИХ ЗАХОДІВ

Зразки тестових завдань.

Переконайтесь, чи правильно є запропонована відповідь (правильна відповідь (альтернативно) – підкреслена).

Тести для перевірки знань

1. Метою складання Звіту про власний капітал є
  - розкриття інформації про зміни у складі власного капіталу підприємства протягом звітного періоду
    - розкриття інформації про зміни в складі власного капіталу підприємства та його зобов'язань перед державою, клієнтами, постачальниками
    - розкриття інформації про зміни в складі власного капіталу, доходів та витрат діяльності
    - розкриття інформації про зміни в складі власного капіталу, довгострокових та поточних зобов'язань
    - розкриття інформації про зміни в складі власного капіталу та активів підприємства
2. Як зміниться підсумок балансу в результаті господарської операції «Отримано гроші в касу з поточного рахунка в сумі 30,0 тис. грн.», якщо первісний підсумок балансу – 700,0 тис. грн.; на поточному рахунку в банку знаходиться 100,0 тис. грн.; у касі – 300,00 грн.?
  - підсумок балансу збільшиться на 30 тис. грн.

- підсумок балансу зменшиться на 30 тис. грн.
  - підсумок балансу не зміниться
  - підсумок балансу збільшиться на 60 тис. грн.
  - підсумок балансу зменшиться на 60 тис. грн.
3. З яким розділом Балансу (Звіту про фінансовий стан) збігаються підсумки за Звітом про власний капітал?
- I розділ активу балансу
  - I розділ пасиву балансу
  - сума II та III розділів пасиву балансу
  - II розділ активу балансу
  - сума II та III розділів активу балансу
4. Визначить дату, на яку складається бухгалтерський баланс
- на будь-яке число за вказівкою вищестоящої організації
  - на 15-те число місяця (кварталу)
  - на 1-ше число місяця (кварталу)
  - на 30-те (31-ше) число місяця (кварталу)
  - правильна відповідь відсутня
5. Що собою являють узагальнені, згруповані за економічним змістом і відображені в грошовій оцінці засоби господарства за їх видами та джерелами на визначену дату?
- калькуляцію
  - рахунки і подвійний запис
  - бухгалтерський баланс
  - документацію
  - інвентаризацію
6. З яких розділів складається Звіт про власний капітал?
- сальдо на початок року, коригування, зміни в русі власного капіталу, сальдо на кінець року
  - коригування і зміни в русі власного капіталу

- коригування, переоцінка активів, розподіл прибутку
- внески учасників та інші зміни в капіталі
- сальдо на початок року та сальдо на кінець року

7. Яке значення має баланс на підприємстві?

○ дозволяє здійснювати контроль тільки за станом господарських засобів

● дозволяє здійснювати, контроль за станом і використанням господарських засобів

○ дозволяє здійснювати контроль тільки за використанням господарських засобів

○ дозволяє слідкувати за змінами в капіталі

○ дозволяє здійснювати контроль за доходами та витратами підприємства

8. Форма і склад статей фінансової звітності

визначаються

○ Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»

○ Методичними рекомендаціями щодо заповнення форм фінансової звітності

○ Методичними рекомендаціями з перевірки порівнянності показників фінансової звітності

● Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»

○ Методичними рекомендаціями щодо облікової політики підприємства

9. Необоротні активи та групи вибуття, утримувані для продажу відображаються у Балансі (Звіті про фінансовий стан)

○ у I розділі активу

○ у II розділі активу

● у III розділі активу

○ у I розділі пасиву

- у II розділі пасиву
10. Поточні фінансові інвестиції відображаються у балансі підприємства
- у I розділі активу
  - у II розділі активу
  - у III розділі активу
  - у I розділі пасиву
  - у II розділі пасиву
11. Яке джерело господарських засобів є власним?
- резервний капітал
  - короткострокові кредити банків
  - довгострокові кредити банків
  - поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом
  - поточна кредиторська заборгованість за розрахунками зі страхування
12. Яке джерело господарських засобів є залученим?
- короткострокові кредити банків
  - статутний капітал
  - пайовий капітал
  - резервний капітал
  - нерозподілені прибутки
13. Консолідована фінансова звітність характеризує фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів
- філіалів організації
  - окремого суб'єкта господарювання – юридичної особи
  - юридичної особи та її дочірніх підприємств як єдиної економічної одиниці
  - групи (об'єднання) підприємств, які пов'язані виробничими зв'язками
  - внутрішніх структурних підрозділів

14. Поділ фінансової звітності на річну та проміжну здійснюється залежно

- від об'єктів діяльності
- від специфіки діяльності
- від періодичності
- від структури підприємства
- від обсягу наведеної інформації

15. Як зміниться підсумок Балансу (Звіту про фінансовий стан) в результаті господарської операції: «Створено резервний капітал за рахунок прибутку у сумі 8 тис. грн.»?

- підсумок балансу збільшиться на 8 тис. грн.;
- підсумок балансу не зміниться;
- підсумок балансу зменшиться на 8 тис. грн.;
- підсумок балансу зменшиться на 16 тис. грн.
- підсумок балансу збільшиться на 16 тис. грн.

16. Пасив Балансу (Звіту про фінансовий стан) складається з

- двох розділів
- трьох розділів
- чотирьох розділів
- п'яти розділів
- шести розділів

17. Актив Балансу (Звіту про фінансовий стан) складається з

- двох розділів
- трьох розділів
- чотирьох розділів
- п'яти розділів
- шести розділів

18. До якого виду діяльності відноситься погашення векселів одержаних за товари для торгівельного підприємства?

- основної
- іншої операційної
- інвестиційної
- фінансової
- правильний варіант відповіді відсутній

19. Як зміниться підсумок балансу в результаті господарської операції: «Підприємством отримано безоплатно від вищестоящої організації токарські верстати вартістю 10,0 тис. грн.?

- підсумок балансу залишиться незмінний;
- підсумок балансу збільшиться на 10,0 тис. грн.
- підсумок балансу збільшиться на 20,0 тис. грн.
- підсумок балансу зменшиться на 10,0 тис. грн.
- підсумок балансу зменшиться на 20,0 тис. грн.

20. У Звіті про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід) розкривається інформація

- про доходи та витрати
- про прибутки і збитки
- про доходи, витрати, прибутки і збитки, інший сукупний дохід та сукупний дохід підприємства за звітний період

- про елементи операційних витрат
- про майновий стан підприємства

21. До якого виду діяльності відносяться операції з реалізації зайвих товарно-матеріальних цінностей?

- іншої операційної
- операційної
- інвестиційної
- фінансової
- правильний варіант відповіді відсутній

22. У якій статті Звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) буде відображено нараховану впродовж звітного року амортизацію основних засобів, які використовуються в бухгалтерії ?

собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)

адміністративні витрати

витрати на збут

інші операційні витрати

фінансові витрати

23. Підприємство за даними обліку за звітний період отримало збиток. Як така операція буде показана у Звіті про власний капітал

рядок 4100, гр. 7 «Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)». Сума наведена без дужок

рядок 4100, гр. 7 «Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)». Сума наведена в дужках

рядок 4110, гр. 3 «Зареєстрований капітал». Сума наведена без дужок

рядок 4110, гр. 3 «Зареєстрований капітал». Сума наведена в дужках

правильний варіант відповіді відсутній

24. Виберіть вид діяльності, який включає основну діяльність, тобто є ширшим

операційна

інша операційна діяльність

фінансова діяльність

інвестиційна діяльність

правильний варіант відповіді відсутній

25. Витрати на незавершене виробництво в Балансі (Звіті про фінансовий стан) відображають в рядку

1100 «Запаси»

1005 «Незавершені капітальні інвестиції»

- 1090 «Інші необоротні активи»
- 1690 «Інші поточні зобов'язання»
- 1015 «Інвестиційна нерухомість»

26. Основним нормативним документом з організації бухгалтерського обліку в Україні є:

- наказ про облікову політику підприємства
- Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»

фінансову звітність в Україні»

- П(С)БО
- МСФЗ
- МСБО

27. Принцип послідовності передбачає

○ події розкриваються відповідно до їх економічної реальності, а не лише виходячи з їх форми

- незмінну облікову політику
- обґрунтування і розкриття у фінансовій звітності змін методів обліку

змін методів обліку

- розкриття інформації у примітках до балансу
- що оцінка активів та зобов'язань підприємства

здійснюється виходячи з припущення, що його діяльність буде тривати й надалі

28. Що не включають в Баланс (Звіт про фінансовий стан) в додаткову статтю «Виробничі запаси»?

○ вартість малоцінних та швидкозношуваних предметів

- вартість палива та запасних частин
- вартість сировини, основних і допоміжних

матеріалів, покупних напівфабрикатів і комплектуючих виробів, тари, будівельних матеріалів та інших матеріалів, призначених для споживання в ході нормального операційного циклу

- вартість напівфабрикатів власного виробництва
- вартість палива та МШП

29. Визнаються операційними доходами у Звіті про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід) основні !!!

- списана по закінченню терміну позовної давності кредиторська заборгованість
- нараховані банком відсотки за користування вільними коштами підприємства
- одержані дивіденди
- реалізація покупцям готової продукції
- дохід від відновлення корисності активів

30. Спосіб грошового вимірювання засобів і процесів це

- документування
- оцінка
- калькуляція
- баланс
- бухгалтерська звітність

31. Як можна збільшити вартість власного капіталу?

● дооцінкою майна, безкоштовним надходженням майна, одержанням прибутку

- за рахунок придбання основних засобів
- за рахунок придбання виробничих засобів
- за рахунок перерозподілу капіталу і зобов'язань
- правильний варіант відповіді відсутній

32. Зобов'язання відображаються в балансі, якщо

- його оцінка може бути достовірно визначена
- якщо сума зобов'язання відображена в податковому

обліку підприємства

● його оцінка може бути достовірно визначена та існує ймовірність зменшення економічних вигод в майбутньому

- існує ймовірність збільшення економічних вигод в майбутньому
- правильний варіант відповіді відсутній

33. Чиста вартість дебіторської заборгованості – це

- поточна дебіторська заборгованість
- поточна дебіторська заборгованість, щодо якої існує невпевненість її погашення

● сума поточної дебіторської заборгованості за вирахуванням резерву сумнівних боргів

- сума поточної дебіторської заборгованості плюс резерв сумнівних боргів
- правильний варіант відповіді відсутній

34. Що характеризує актив Балансу (Звіту про фінансовий стан)?

● склад і розміщення господарських засобів

- джерела формування господарських засобів
- цільове призначення господарських засобів
- джерела формування і цільове призначення господарських засобів

господарських засобів

- правильний варіант відповіді відсутній

35. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» увійшов у дію

○ 30.06.1999 р.

○ 16.07.1999 р.

● 01.01.2000 р.

○ 01.01.2001 р.

○ 01.01. 2018 р.

36. Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги належить до

○ необоротних активів

○ оборотних активів

● поточних зобов'язань

○ довгострокових зобов'язань

○ власного капіталу

37. Вкажіть, до яких змін привела господарська операція по зарахуванню на поточний рахунок банку короткострокової позики?

- збільшення двох статей активу балансу;
- збільшення статті активу балансу і збільшення статті пасиву балансу
- зменшення статті активу балансу і зменшення статті пасиву балансу
- збільшення двох статей пасиву балансу
- зменшення двох статей пасиву балансу

38. Вибрати варіант, у якому перераховані тільки пасивні статті

- статутний капітал, інвестиційна нерухомість;
- довгострокові біологічні активи, короткострокові кредити банків;
- інші поточні зобов'язання, цільове фінансування;
- гроші та їх еквіваленти, додатковий капітал
- запаси, резервний капітал

39. Вибрати варіант, у якому перераховані тільки активні статті

- поточні забезпечення, короткострокові кредит банків
- довгострокові забезпечення, цільове фінансування
- доходи майбутніх періодів, витрати майбутніх періодів
- витрати майбутніх періодів, запаси, інші необоротні активи

○ незавершені капітальні інвестиції, основні засоби, зареєстрований капітал

40. Вкажіть, до яких змін привела господарська операція по зарахуванню на поточний рахунок банку готівкових коштів?

- збільшення двох статей активу балансу

- збільшення статті активу балансу і збільшення статті пасиву балансу
- зменшення статті активу балансу і зменшення статті пасиву балансу
- збільшення двох статей пасиву балансу
- зменшення однієї статті активу та збільшення іншої статті активу балансу

41. Інвентаризація за обсягом перевірки класифікуються на

- повну та часткову
- суцільну та вибірккову
- раптову та планову
- періодичну та разову
- немає правильної відповіді

42. Неоплачений капітал це

○ фактична собівартість акцій власної емісії або часток, викуплених господарським товариством у його учасників

- заборгованість засновників (учасників)

господарського товариства за внесками до статутного капіталу підприємства

- сума, на якій вартість реалізації випущених акцій перевищує їхню номінальну вартість, а також сума дооцінки активів на вартість необоротних активів, безкоштовно отриманих підприємством від інших осіб, та інші види додаткового капіталу
- сукупність коштів фізичних і юридичних осіб, добровільно розміщених у товаристві для здійснення його господарсько-фінансової діяльності
- сума резервів, створених відповідно до чинного законодавства та установчих документів за рахунок нерозподіленого прибутку

43. Що не можна віднести до власного капіталу:

- додатковий капітал
- резервний капітал
- нерозподілений прибуток (непокритий збиток)
- цільове фінансування
- вилучений капітал

44. На якому рахунку відображається і узагальнюється інформація про суми пайових внесків членів споживчого товариства, колективного сільськогосподарського підприємства, житлово-будівельного кооперативу, кредитної спілки та інших підприємств, що передбачені установчими документами:

- 40 «Зареєстрований капітал»
- 41 «Капітал у дооцінках»
- 42 «Додатковий капітал»
- 43 «Резервний капітал»
- 45 «Вилучений капітал»

45. Що означає сальдо за дебетом по субрахунку 661 «Розрахунки за заробітною платою»:

- сума депонованої заробітної плати
- заборгованість підприємства із заробітної плати перед працівниками

● заборгованість працівників із заробітної плати перед підприємством

- сума нарахованої заробітної плати
- немає правильної відповіді

46. Що означає сальдо за кредитом по рахунку 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками»:

- надходження матеріальних цінностей від постачальника

● заборгованість підприємства перед постачальниками

- заборгованість постачальників перед підприємством

- погашення заборгованості
- проведення взаєморозрахунків

47. Визначіть дату, на яку складається бухгалтерський баланс:

- на будь-яке число за вказівкою вищестоящої організації
- на 15-те число місяця (кварталу)
- на 1-ше число місяця (кварталу)
- на 30-те (31-ше) число місяця (кварталу)
- за вимогою керівника

48. Порядок проведення інвентаризації активів і зобов'язань та оформлення її результатів визначає:

- Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»
- П(С)БО
- МСБО
- Наказ про облікову політику
- Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань

49. Проведення інвентаризації є обов'язковим:

- перед складанням річної фінансової звітності
- у разі зміни матеріально відповідальних осіб
- у разі встановлення фактів крадіжок або зловживань
- за судовим рішенням або на підставі належним чином оформленого документа органу, який відповідно до закону має право вимагати проведення такої інвентаризації
- усі зазначені варіанти є правильними

50. Інвентаризація проводиться:

- керівником підприємства
- повним складом інвентаризаційної комісії (робочої інвентаризаційної комісії) та у присутності матеріально відповідальної особи
- керівником та головним бухгалтером

- бухгалтерською службою
- фінансовим відділом

51. Оборотні засоби підприємства характеризують такі рахунки:

- 23, 25, 19
- 21, 50, 40
- 30, 22, 25
- 28, 33, 71
- 60, 50, 22

52. Не є джерелами формування активів:

- короткострокові векселі одержані
- зареєстрований капітал
- доходи майбутніх періодів
- непокриті збитки
- нерозподілений прибуток

53. В статті «Інші операційні витрати» Звіт про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) відображають

- собівартість реалізованих товарів
- загальногосподарські витрати, пов'язані з управлінням та обслуговуванням підприємства
- собівартість реалізованих виробничих запасів
- витрати на рекламу
- собівартість реалізованої продукції

54. Фінансова звітність підписується

- власником
- керівником
- головним бухгалтером
- керівником та головним бухгалтером
- акціонерами

55. Яка з перерахованих нижче статей є додатковою статтею активу Балансу (Звіту про фінансовий стан)?

- незавершені капітальні інвестиції

- довгострокові біологічні активи
- відстрочені податкові активи
- гудвіл
- витрати майбутніх періоді

56. За яким принципом підприємство складає фінансову звітність?

- повне висвітлення
- автономність
- послідовність
- усі наведені варіанти правильні
- безперервність

57. До якого розділу Звіту про рух грошових коштів (ф. №3) відноситься господарська операція «Отримано аванс від замовника»?

- I – операційна діяльність
- II – інвестиційна діяльність
- III – фінансова діяльність
- до жодного з вказаних розділів
- до II – інвестиційна діяльність та III – фінансова

діяльність

58. Під час придбання підприємства у консолідованій фінансовій звітності його активи відображаються

- за балансовою вартістю
- справедливою вартістю
- чистою вартістю реалізації
- первісною (історичною) собівартістю
- немає правильної відповіді

59. Під час інвентаризації були виявлені надлишки готівки у касі, джерела надходження якої лишилися невизначеними. До якої статті звіту про фінансові результати буде віднесена сума надлишку після їх оприбуткування?

- інші фінансові доходи

- інші доходи від операційної діяльності
- чистий дохід (виручка) від реалізації
- дохід від участі в капіталі
- інші доходи

60. У якому розділі балансу міститься нерозподілений прибуток?

- розділ I активу балансу
- розділ I пасиву балансу
- розділ II активу балансу
- розділ II пасиву балансу
- розділ III активу балансу

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Облік і звітність в оподаткуванні: навчальний посібник для студентів закладів вищої освіти спеціальності 071 «Облік і оподаткування» / М. Т. Теловата, В. П. Пантелеєв, К. В. Безверхий, О. О. Григоревська, С. І. Ковач, О. А. Юрченко. К. : НАСОА. 2020. 506 с.

2. Левицька С. О., Осадча О. О., Антонюк О. Р. Облік і звітність суб'єктів малого підприємництва. Рівне : ПП «Формат – А», 2020. ISBN 978-617-515-339-0, 220с. URL: <https://ep3.nuwm.edu.ua/21449/1/%D0%9F%D0%9E%D0%.pdf>;

3. Бухгалтерський облік в управлінні : підручник / Бондар М. І., Остап'юк Н. А., Левицька С. О., Осадча О. О., Антонюк О. Р., Зінкевич О. В. Рівне : ПП «Формат – А», 2023. 237 с.

4. Фінансова звітність підприємств : навчально-методичний посібник / С. В. Приймак, М. Т. Костишина, Д. В. Долбнєва. Львів : Ліга-Прес, 2016. 268 с. URL: <https://financial.lnu.edu.ua/wp->

content/uploads/2020/02/Posibnyk-Fin.-zvitnist-Pryymak-Dolbnieva.pdf.

5. Податкова система : навчальний посібник / Волохова І. С., Дубовик О. Ю., Слатвінська М. О. та ін.; за заг. ред. І. С. Волохової, О. Ю. Дубовик. Харків : Видавництво «Діса плюс», 2019. 402 с.

6. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 29.08.2023).

7. Томнюк Т. Л. Податкова система : навчальний посібник. Чернівці : ЧТЕІДТЕУ, 2022. 324 с.

8. Безверхий К. В., Юрченко О. А. Спеціальний режим оподаткування для суб'єктів господарювання під час війни: нові правила обліку та звітування. *Міжнародний науковий журнал "Інтернаука"*. Серія: Економічні науки. 2022. № 6. С. 80–87. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnjie_2022_6_12 (дата звернення: 01.06.2023).

9. Дем'янчук О. І., Мельник Т. О. Зміни в оподаткуванні та введення податкових пільг в Україні в умовах військового стану. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія : Економіка. 2022. № 27. С. 59–66. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoa_2022_27_12(дата звернення: 01.03.2023).

10. Відкриті дані бізнесу: українцям стала доступна фінансова звітність компаній: європейський Союз та Програма розвитку ООН (ПРООН) в Україні в партнерстві з Мінцифрою на шляху розвитку ІТ – звітності. URL: <https://thedigital.gov.ua/news/author/%D0%9F%D1%80%D0%B5%D1> (дата звернення: 06.07.2023)

11. Інструкція про порядок нарахування і сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : постанова правління Пенсійного фонду

України від 27.09.2019р., №21-5. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0508-15> (дата звернення: 29.12.2022).

12. Мартинюк Г. П., Подорожній Д. І. Теоретичні постулати звітності та оподаткування юридичних осіб суб'єктів малого бізнесу. *Бізнес Інформ*. 2022. № 9. С. 96–101.

13. Митний Кодекс України від 13.03.2012 № 4495-VI. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4495-17> (дата звернення: 28.06.2023).

14. Пеньковський С. В., Яценко І. М. Принципи організації обліку, аналізу розрахунків з оплати праці та їх відображення у звітності та оподаткуванні. *Економічний вісник університету*. 2023., Вип. 58., С. 65–70. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/escvu_2021_55_12 (дата звернення: 09.08.2023).

15. Подолянчук О. А. Особливості фінансової звітності та оподаткування прибутку підприємств. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2021. № 5. С. 136–153. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efmapnp_2022_1_12 (дата звернення: 08.06.2023).

16. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main/996-14> (дата звернення: 29.06.2023).

17. Крупка Я., Хомин П. Податкова політика України на тлі гармонізації класичних принципів фінансової звітності. *Фінанси України*. 2022., № 8. С. 118–128. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fu_2022_8_8 (дата звернення: 01.07.2023).

18. S. Levytska, L. Akimova, O. Zaiachkivska, M. Karra, Sandeep Kumar Gupta. MODERN ANALYTICAL INSTRUMENTS FOR CONTROLLING THE ENTERPRISE

FINANCIAL PERFORMANCE. *Financial and credit activity: problems of theory and practice* (Web of Science, Index Copernicus (Польща)). Vol 2, No 33 (2020) P. 314–323. URL: <http://fkd.org.ua/article/view/206967>.

DOI: <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v2i33.206967>.

19. Levytska, S., Pershko, L., Akimova, L., Akimov, O., Havrilenko, K., Kucherovskii, O. (2022). A Risk-Oriented Approach in the System of Internal Auditing of the Subjects of Financial Monitoring. *International Journal of Applied Economics, Finance and Accounting*, 14(2). P.194–206. URL: <https://doi.org/10.33094/ijaefa.v14i2.715/>

More Citation Formats. Issue: Vol. 14 No. 2 (2022). Section Articles Scopus.